

True Detective, een vernieuwende serie of toch niet?

Analyse van een Amerikaanse misdaadserie

Aniek Hikspoors

s4143035

aniek.hikspoors@student.ru.nl

Bachelorwerkstuk Algemene Cultuurwetenschappen

Radboud Universiteit Nijmegen

11 januari 2015

Abstract

This thesis will revolve around crime series. *True Detective* is a popular American crime series that presents itself as being groundbreaking, innovative and new. In the following pages I will try to analyse whether that is true or not.

Older American crime series revolve around a team of detectives, who are all flat characters. In big American metropolises they solve one murder after the other, each one more spectacular as the next.

True Detectives two main characters are much less typical 'heroes'. We see the dark side of each of the detectives personality as they slowly try to unravel one murder within the timeframe of one season, in the outskirts of Louisiana.

In some ways *True Detective* is comparable with *The Killing*, an extremely successful Danish crime series. The narrative structure of both series is the same, nevertheless there are also differences to be noted. The different plotlines don't come together the same way, the setting is comparable but not the same, and also the characters share similarities.

Broadly *True Detective* and *The Killing* have some important aspect in common, most importantly their narrative structure differs from the narrative structure of older American crime series like *CSI* and *NCIS*. Because of this change in narrative structure, both series have a lot more time to focus on other aspects such as the characters and the mise-en-scène.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Hoofdstuk 1: 'de' Amerikaanse detective	
-Narratieve structuur	7
-Mise-en-scène	8
-Resultaten	9
Hoofdstuk 2: <i>True Detective</i>	
-Narratieve structuur	11
-Mise-en-scène	12
-Resultaten	15
Hoofdstuk 3: <i>The Killing</i>	
-Narratieve structuur	16
-Mise-en-scène	18
-Resultaten	20
Conclusie	21
Bibliografie	22

Inleiding

True Detective is een populaire Amerikaanse misdaadserie van het afgelopen jaar (2014). De serie was een acuut succes en is op IMDb beoordeeld met een indrukwekkende 9.3. De serie is alom geprezen en genomineerd voor 4 Golden Globes.¹ In het promofilmje schuiven de makers van de serie hun trots niet onder stoelen of banken. Woorden die gebruikt worden om de misdaadserie te beschrijven zijn baanbrekend, vernieuwend en speciaal.² In dit onderzoek bekijk ik deze beweringen met een kritische bril, is de serie echt zo baanbrekend als hij poogt te zijn?

Het begrip 'detective', wordt over de hele wereld anders ingevuld, toch komt het grofweg op hetzelfde neer: iemand die voor zijn werk misdaden oplost.³ Wanneer we spreken over een detective komen er al snel connotaties bovendien. De associaties die ik heb bij een detective zijn onder andere dat hij ontzettend slim is, een duister verleden heeft, maar daarnaast ook een goed hart en een neus voor problemen. Merk op dat ik de eerste connotatie, of stereotype, al maakte toen ik de detective een 'hij' noemde. Alle connotaties die ik persoonlijk heb bij een detective, zijn zaken die ik heb gelezen of gehoord in boeken, films en series. De gemiddelde mens komt niet snel in aanraking met een 'echte' detective. Dit maakt het beroep spannend, en is misschien een van de redenen waarom het zo'n populair onderwerp is in hedendaagse fictie.

Succesvolle Amerikaanse misdaadseries zijn er bij de vleet, toch valt tijdens het kijken naar de serie *True Detective* een aantal dingen op. Een gevoel dat deze serie 'anders' is dan eerdere Amerikaanse detective series waar ik mee bekend ben, valt niet uit te sluiten. In de eerste twee hoofdstukken van dit onderzoek zal ik proberen uiteen te zetten wat deze verschillen precies zijn. Ik zal *True Detective* vergelijken met de Amerikaanse misdaadseries die op dit moment populair zijn op de Nederlandse televisie. Welke series dit precies zijn en waarom ik specifiek voor deze series heb gekozen zal ik verantwoorden in het eerste hoofdstuk, wanneer ik de 'traditionele' Amerikaanse misdaadserie analyseer. Bij een vergelijkende aanpak als deze is het onvermijdelijk keuzes te maken in wat wel en niet aan bod komt. In dit geval kies ik er voor de narratieve structuur en de mise-en-scène te analyseren, omdat hier in mijn ogen de belangrijkste wrijvingspunten liggen. Het derde hoofdstuk zal bestaan uit een korte analyse van een populaire Scandinavische misdaadserie, om bovengenoemde verschillen in te kleuren. Er zullen dus een behoorlijk aantal series aan bod komen, daarom moet ik noodgedwongen keuzes maken in de series die ik noem. Deze keuzes zal ik verantwoorden aan het begin van de desbetreffende hoofdstukken.

Het boek *Film Art, An Introduction* van Bordwell & Thomson behoort tot het veld van de

¹ Rich28 (2014) IMDb *True Detective* (2014-) <http://www.imdb.com/title/tt2356777/> (5-1-2015)

² *True Detective*. Fukunaga, Cary (2014) Verenigde Staten: HBO. Aflevering 0, Making True Detective.

³ Delamater, J. H. & Prigozy, R. (1997) *Theory and practice of classic detective fiction*. Westport, Conn [etc.] : Greenwood Press: 13.

filmwetenschappen.⁴ Mijn onderzoek draait om het analyseren van televisieseries. Ik denk dat dit boek toch een waardevol kader kan bieden bij een beeldanalyse van televisie, zeker in dit geval. Ik focus me, zoals eerder vermeld, op een beperkt aantal aspecten: de narratieve structuur en de mise-en-scène. De resultaten van deze analyses zal ik aan het eind van elk hoofdstuk kort noemen, het vergelijken van alle resultaten wordt verwoord in de conclusie. Ook zal ik proberen te beargumenteren waar deze veranderingen vandaan kunnen komen. Deze hoofdvraag leidt tot de volgende deelvragen: Wat versta ik onder 'eerdere Amerikaanse misdaadseries'? Welke noem ik wel en welke niet, en waarom? Op welke manier verhoudt 'de detective' in *True Detective* zich tot deze eerdere Amerikaanse misdaadseries? Zijn deze verschillen terug te leiden tot een andersoortige misdaadserie, zo ja, welke en waarom? Ik verwacht een aantal belangrijke verschillen te vinden tussen *True Detective* en eerdere Amerikaanse misdaadseries en ik verwacht dat deze ergens anders toe te herleiden zijn.

⁴ Bordwell, D. & Thomson, K. (2010) *Film Art, An Introduction*. ninth edition: University of Wisconsin

De Amerikaanse detective

De Amerikaanse detective, in film, televisie en fictie, is van oudsher beïnvloed door de Britse detective, die lange tijd dominant was binnen het genre. Deze invloed heeft zijn stempel gedrukt op het genre en de Britse detective is nog steeds een dominante factor in het discours van de detectiveseries.⁵ Tegenwoordig wordt onze samenleving en cultuur overspoeld door die van de Amerikanen. Dit is onder andere terug te zien in het televisieaanbod op de Nederlandse buis. Onze programmering bestaat uit ontelbare Amerikaanse series en films, aangevuld met een aantal Nederlandse of Europese tegenhangers. Opvallend is dat, in ieder geval binnen het genre detectiveseries, buitenlandse inbreng op een paar uitzonderingen na vaak uitblijft. Een willekeurige week op de Nederlandse buis verschijnen maar liefst 45 afleveringen van 15 verschillende Amerikaanse crimeseries. *NCIS* wordt het meest uitgezonden, gevolgd door *Without a Trace* en *NCIS Los Angeles*. Naast de Amerikaanse series zijn de Canadese en Zweedse vertegenwoordigd: één aflevering van *Wallander* en twee afleveringen van zowel *Flashpoint* als *King*.⁶

Een genre is ten alle tijden aan verandering onderhevig; het wordt beïnvloed door andere genres, andere media en invloeden van buitenaf.⁷ *True Detective* (2014) is een Amerikaanse detective die in bepaalde mate afwijkt van 'traditionele' Amerikaanse detectives, een problematisch begrip dat ik in dit hoofdstuk zal proberen te verduidelijken.

Ik analyseer de, in mijn ogen, meest typische en populairste detectives van het recente verleden (2000-2012), die nu nog wekelijks op de Nederlandse buis verschijnen. In dit tijdsbestek zijn er ontzettend veel Amerikaanse detective series gemaakt die het goed doen/deden in ontelbaar veel landen. Ik heb het over onder andere de *CSI* reeks, *NCIS*, *Bones* en *Cold Case*. Elk proberen zij zich te onderscheiden van de rest op verschillende manieren maar in grote lijnen blijven zij eenzelfde stramien volgen. Dat stramien zal ik uiteen proberen te zetten door middel van het analyseren van de narratieve structuur en de mise-en-scène. Waarom ik juist deze aspecten kies zal duidelijk worden in hoofdstuk 2, wanneer ik deze aspecten van 'traditionele' Amerikaanse detectives ga vergelijken met deze aspecten van *True Detective*.

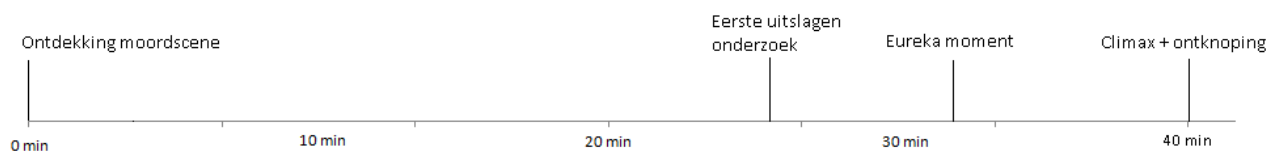
⁵ Delamater, J. & Prigozy, R. (1997) *Theory and practice of classic detective fiction*. Westport, Conn [etc.] : Greenwood Press: 5.

⁶ De TV gids Nederland, alle programma's. <http://www.tvgids.nl/> (8 februari 2015)

⁷ Bordwell, D. & Thomson, K. (2010): 329.

Narratieve structuur

Bordwell en Thompson beschrijven de narratieve structuur als: '[...] a chain of events linked by cause and effect and occurring in time and space. [...] Typically, a narrative begins with one situation; a series of changes occurs according to a pattern of cause and effect; finally, a new situation arises that brings about the end of the narrative.'⁸ In het geval van het genre detective, is de narratieve structuur veelal hetzelfde, het is gebonden aan het plot van het ontdekken en oplossen van een misdaad. De situatie waarmee het verhaal begint is gewoonlijk het vinden van een lijk, de nieuwe situatie die het eind aankondigt is het pakken van de dader. We zien in alle Amerikaanse misdaadseries dezelfde opeenvolging van gebeurtenissen. Na de ontdekking van het lijk beginnen de detectives onmiddellijk met het ondervragen van verdachten, het onderzoeken van het lichaam en de locatie van de moord. Wanneer het onderzoek op een dood spoor lijkt te lopen krijgt een van de onderzoekers een eureka moment. Een klein detail brengt hen tot de oplossing van de moord. In de climax wordt de dader ontmaskerd en vaak komt een van de detectives als held uit de bus.⁹ Door onvervalste moed en slim detective werk is elke moord aan het eind van de 40 tot 45 minuten durende afleveringen toch opgelost, zoals hieronder te zien is.

In veel gevallen zien we de achtergrond van de slachtoffers of daders ook nog in flashbacks. Iedere volgende aflevering verloopt exact hetzelfde. Terwijl ze de ene na de andere moord oplossen leren we stukjes en beetjes over hun privé leven, hun verleden en hun persoonlijke eigenschappen. Dit zijn allemaal kleine zijplots die ondergeschikt zijn aan het hoofdplot: het oplossen van de desbetreffende moord. De ene na de andere aflevering staat in het teken van het “whoizzit” moment, het moment waarop de dader heroïsch ontmaskerd wordt.¹⁰ Deze simpele voorstelling van het goede dat het kwade overwint geeft een gevoel van zekerheid in een onzeker tijdperk. ‘In each episode Chaos steps out of line, but the Law whips her back into shape before the final commercial’. (David Marc 1948:69) De crimeserie wordt door Marc beschreven als het huwelijk tussen chaos en rechtvaardigheid.

⁸ Bordwell, D. & Thompson, K. (2010): 79.

⁹ Allen, M (2007) ‘So many different ways to tell it: Multiplatform storytelling in CSI’, in: Allen, m. (ed) *Reading CSI: Crime TV under the microscope*. Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris: 60-65.

¹⁰ Delamater, J. & Prigozy, R. (1997): 2

Mise-en-scène

Mise-en-scène is een groot begrip dat is over komen waaien van de theaterwetenschappen. Voor filmwetenschappers biedt het een kader voor een analyse en zo ook voor mijn analyse van televisieseries. In *Mise-en-scène: Film Style and interpretation* stelt John Gibbs dat een bruikbare definitie van mise-en-scène voor filmstudenten is: 'the contents of the frame and the way they are organised. [...] They include lighting, costume, decor, properties and the actors themselves.' (Gibbs 2002: 5) Volgens deze definitie valt onder mise-en-scène alles was in beeld te zien is. Ik gebruik deze definitie en niet de definitie van Bordwell & Thompson omdat die minder omvattend is. Ik zal me focussen op onder andere de personages, het decor en het kleurgebruik.

Het decor waartegen deze flitsende helden hun moorden oplossen is de snelle, flitsende stad. Alle verschillende versies van *CSI* spelen zich af in verschillende grote Amerikaanse steden; New York, Miami, Las Vegas. Zelfs *NCIS*, dat zich beperkt tot de Amerikaanse marine, heeft *spin offs* in grote steden, namelijk Los Angeles en New Orleans. De stad vormt het perfecte decor voor dit genre: het is er altijd druk, er is altijd iets te beleven en daarom is er ook altijd wel een spectaculaire moord op heroïsche wijze op te lossen. De steden zijn een *melting pot* van etniciteiten, waar enorm succesvolle mensen met grote rijkdommen vlak naast de armen leven.¹¹ De afleveringen verlopen volgens een snel tempo: een moord per aflevering. Dit rappe tempo wordt mooi gespiegeld door het altijd haastende tempo van een drukke stad. Daarbij, in een klein dorp met maximaal 2000 inwoners, zouden er na een paar seizoenen geen mensen meer over zijn om te vermoorden.

Het kleurgebruik hangt samen met al deze zaken. Flitsende steden met contrasterende kleuren, enorme billboards met reclame en snellende gele taxi's domineren het beeld van de metropool. Volgens Weissmann en Boyle leidt spektakel in *CSI* soms tot pornografische beelden.¹² Dit is terug te zien in onder andere een overdrijving en erotisering van lichamen en *crimescènes*. Dit alles draagt bij aan de stijl van de Amerikaanse misdaadseries; snel, flitsend spectaculair en overdreven. Andrew Anthony noemt deze stijl 'neo noir'. (Anthony 2007:29)¹³

Het meest terugkomende woord bij het beschrijven van 'de detective' in Amerikaanse series is '*hard-boiled*'.¹⁴ Dit slaat op de harde, cynische stijl van de persoon in kwestie. De detective is vaak een mysterieus individu, die om de een of andere reden een bittere kijk op het leven heeft ontwikkeld. Dit werkt zijn gevoel voor rechtvaardigheid in de hand. De stereotype personages worden meer dan

¹¹ Turnbull, S. (2007) 'The Hook and The Look: CSI and the aesthetics of the Television Crime Series', in: Allan, M. (ed) *Reading 'CSI': Television under the microscope* Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris: 8.

¹² Boyle, K. & Weissmann, E. (2007) 'Evidence of Things Unseen: The Pornographic Aesthetic and the Search for Truth in CSI', in: Allan, M (ed), *Reading CSI: Crime TV under the microscope*. Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris: 91-92.

¹³ Anthony, A. (2007) 'No need to pathologise...', in: Allan, M (ed), *Reading CSI: Crime TV under the microscope*. Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris: 29.

¹⁴ Delamater, J & Prigozy, R. (1998): 3.

eens omschreven als moderne ridders. In eigentijdse Amerikaanse misdaadseries worden de spectaculaire moorden opgelost door een team van rechercheurs, die elk hun eigen specialiteit en karaktereigenschappen hebben. Aanvoerder van dit team van moordoplossers is de 'hard-boiled' witte, Amerikaanse, vaak wat oudere man. Hij heeft al veel moordzaken meegemaakt en dit maakt hem meer ervaren dan de rest. Vaak heeft hij een vrouwelijke tegenhanger in zijn team en de seksuele spanning tussen de twee is immer aanwezig. Zij lijkt de enige te zijn die door zijn harde exterieur weet te breken en vice versa. Verder heeft bijna elk onderzoeksteam een stille, *nerdy*, soms een beetje sociaal gestoorde wetenschapper en een artistieke creatieveling om het team compleet te maken. Denk bijvoorbeeld aan alle series van *CSI*¹⁵ en *NCIS*.¹⁶ De teams zijn divers, maar bestaan enkel uit platte personages. Ze zijn stereotypen en hun karakter is ondergeschikt aan het verhaal: het oplossen van de desbetreffende moord.

Resultaten

De narratieve structuur en de mise-en-scène zijn te omschrijven met één woord: flitsend. De personages zijn flitsend vanwege hun flair, hun typische heroïsche acties en moed. De narratieve structuur van Amerikaanse detective series is 'flitsend' te noemen vanwege het hoge tempo. In een enkele aflevering zien we de ontdekking van het lichaam, het onderzoek dat vastloopt, het onderzoek dat toch niet vastloopt en de climax of ontknoping.

Het decor is op zijn eigen manier ook flitsend te noemen: letterlijk, vanwege de vele neonlichten in de stad, maar vooral figuurlijk. Moorden die gepleegd worden in een stad die nooit slaapt spreekt erg tot de verbeelding. Het 'snelle' decor sluit aan bij de oppervlakkige personages en de rappe narratieve structuur.

Al deze zaken maken dat de serie makkelijk te volgen is, zelfs wanneer men een aflevering heeft gemist. Afleveringen staan op zichzelf en er is geen achterliggende plotlijn waar men vitale informatie van zou missen wanneer men een aflevering mist. Dit is een van de redenen waarom bijvoorbeeld *CSI* zo'n enorm succes is in de V.S. en daarbuiten.¹⁷

Belangrijk is het analyseren van de werkelijkheid. Nadruk ligt op de wetenschap die de waarheid altijd boven water haalt. Aan het eind van de aflevering is de moord opgelost, de dader gepakt en zegeviert het 'goede' altijd over het 'kwade'. Dit simplistische plot legt de nadruk op chaos en

¹⁵ *CSI*. Zuiker A.E. (2000) V.S.: Jerry Bruckheimer Television, Alliance Atlantis, CBS Productions, CBS Paramount, CBS Television Studios.

¹⁶ *NCIS*. Bellisario, D.P. (2003) V.S.: Belisarius Productions, Paramount Network Television, CBS Paramount Network Television, CBS Television Studios.

¹⁷ Turnbull, S. (2007) 'The Hook and The Look: CSI and the aesthetics of the Television Crime Series', in: Allan, M. (ed) *Reading 'CSI': Television under the microscope* Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris: 7.

rechtvaardigheid, en dat dat laatste altijd te bereiken is door middel van wetenschap. Dit geeft de kijker een gevoel van veiligheid.¹⁸

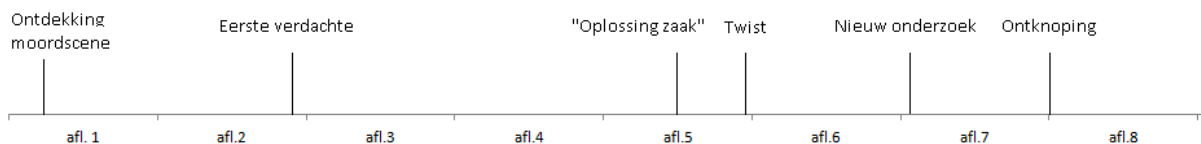
¹⁸Anthony, A. (2007) 'No need to pathologise...', in: Allan, M (ed), *Reading CSI: Crime TV under the microscope*. Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris: 28.

True Detective

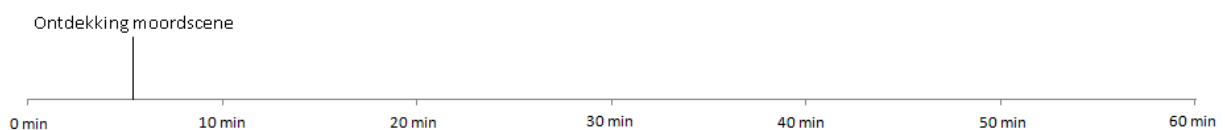
True Detective etaleert zichzelf als een baanbrekend nieuwe serie, die genreoverschrijdend zou zijn.¹⁹ In mijn onderzoek probeer ik te verklaren waarom de makers hier zoveel nadruk op leggen en of hun uitspraken gelegitimeerd zijn. Dit hoofdstuk zal wederom bestaan uit drie delen: de narratieve structuur, de mis-en-scène en de resultaten. Op een aantal cruciale punten verschilt *True Detective* namelijk sterk van oudere Amerikaanse misdaadseries, wat ik in dit hoofdstuk duidelijk zal maken. Op een aantal punten zijn de verschillen minder sterk voelbaar.

Narratieve structuur

De vorm van *True Detective* verschilt in bepaalde opzichten aanzienlijk van de vorm van andere Amerikaanse misdaadseries. In plaats van een nieuwe moord en een nieuw onderzoek bij elke aflevering, zien we dat één zaak uitgesmeerd wordt over een seizoen. Dit geeft de ruimte om de detectives, de moordzaak en de jacht op de daders veel breder uit te meten. Net als bij de 'klassieke' misdaadseries zien we een opeenvolging van gebeurtenissen: de moord, het zoeken naar aanwijzingen, het doodlopend spoor in het onderzoek, de plotselinge realisatie van een ontbrekend detail, de climax en uiteindelijk het oppakken van de daders. Deze structuur houdt *True Detective* in grote lijnen aan, maar in een tijdsbestek van een seizoen (acht episodes) in plaats van een aflevering. Dit ziet er als volgt uit:

Dezelfde lijn, over het tijdsbestek van de eerste aflevering van *True Detective* ziet er als volgt uit:

¹⁹ *True Detective*. Fukunaga, Cary (2014) Verenigde Staten: HBO. Aflevering 0, Making True Detective.

In aflevering 5 lijkt de zaak opgelost, dit blijkt echter niet zo te zijn. Dit thema afkomstig uit de *film noir* bouwt de spanning nog hoger op. Daarnaast maakt *True Detective* aanzienlijk meer gebruik van flashbacks, vooral in de eerste afleveringen. Maar liefst 75 procent van aflevering één bestaat uit een flashback. In de flashback zien we hoe het duo een aantal jaar geleden een moord probeert op te lossen en daarnaast zien we de problemen van een van de hoofdpersonen. Naarmate de serie vordert speelt het verhaal zich steeds meer in het hier en nu af. In aflevering vier bijvoorbeeld, wanneer het seizoen op de helft is, bestaat nog minder dan de helft van de aflevering uit flashbacks. In de laatste afleveringen, naarmate we steeds dichterbij de ontknoping komen, is er geen sprake meer van flashbacks. Daarbij duurt een aflevering van *True Detective* 60 minuten, bijna de helft langer dan de gemiddelde Amerikaanse misdaadserie, die slechts ca. 40 minuten duurt. De ruimte die wordt gecreëerd door langer durende afleveringen en het uitsmeren van een enkele moord over een heel seizoen geeft de ruimte voor meerdere plotlijnen. Aan het begin van het seizoen is elke aflevering opgedeeld in verleden en heden, later verschuift dit. Naast het oplossen van de moord zien we het huwelijk van het hoofdpersonage Marty stuklopen en Rust worstelen met zijn alcoholverslaving. Deze zijplots waren onmogelijk geweest als de narratieve structuur van eerdere Amerikaanse misdaadseries was aangehouden, simpelweg omdat daar geen tijd voor was geweest. Aan het einde van het seizoen is de dader gepakt, maar het achterliggende netwerk van hooggeplaatste perverse misdadigers nog niet. Er is dus geen sprake van een *happy ending* zoals aan het eind van bijvoorbeeld *CSI*.

Mise-en-scène

Een ander punt waarop *True Detective* afwijkt van eerder genoemde misdaadseries, is de plek waar alles zich afspeelt. Waar de stad vaak het decor vormt voor de meeste misdaadseries, speelt *True Detective* zich af op locatie, in een plattelandslandschap. Er wordt veel aandacht geschonken aan de prachtige moerasgezichten, open weilanden en bossen. Verlaten huizen en door de natuur overwoekerde kerken geven de serie een andere sfeer dan de hectische met neon verlichte straten van de metropool. De plaats geeft sfeer aan de serie maar geeft ook het discours aan waarin een serie zich afspeelt. De harde zakenwereld, het opzichtige Las Vegas of een godvergeten dorp dat wegzakt in een moeras zijn voorbeelden van contrasterende werelden. De cultuur, de personages en de normen en waarden zullen in elk van deze voorbeelden anders zijn. De plaats geeft uiting aan een gevoel: eenzaamheid en melancholie ten opzichte van flair en decadentie.

Openingcredit *True Detective*. Fukunaga, Cary (2014) Verenigde Staten: HBO.

Openingcredit *CSI: Las Vegas*. Zuiker, Anthony E. (2000) Verenigde Staten: King World Production & CBS Television Distribution

In bovenstaande afbeeldingen zien we duidelijk het verschil in stijl. Het gebruik van kleur is daarbij belangrijk. De *couleur locale* in *True Detective* is grauw groen. Het vele stof en de mist in de lucht leggen nadruk op de voor en achtergrond, waardoor het landschap nog uitgestrekter lijkt. Achter een filter van grauw groen en bruin zien we de zompige moerassen en vervallen huizen, een schril

contract met de neonlichten van Las Vegas in *CSI*. Achter grauwe filters lijkt Louisiana somber, dit versterkt het melancholische gevoel van de serie. Het kleurenfilter speelt een grote rol in de sfeer die de serie uitstraalt.²⁰

In tegenstelling tot de meeste crime series heeft *True Detective* slechts twee hoofdpersonen. De personages van de rechercheurs in kwestie, Rustin Spencer "Rust" Cohle en Martin Eric "Marty" Hart, worden uitgebreid uitgediept in de eerste afleveringen van de serie. De eerste aflevering draait vooral om het excentrieke personage Rust, zijn verleden en zijn problemen. Rust vertelt hoe hij denkt over de menselijke aard, de wereld en de natuur. Een van zijn veelzeggende uitspraken is terechtgekomen op de serieposter. "*Man is the cruellest animal.*"²¹ Zijn pessimistische wereldvisie neemt een groot deel van de eerste aflevering in beslag. Maar liefst 11 minuten van de 60 minuten durende aflevering blikken we terug op het verleden van de alcoholist. Daarnaast zien we in deze terugblikken hoe de twee rechercheurs destijds een moordzaak probeerden te ontrafelen, ongeveer 45 van de 60 minuten.²² Rust doet denken aan de klassieke *film noir* detective, die niet bang is om buiten het boekje te werk te gaan en die graag het heft in eigen handen neemt. In de afleveringen die hierop volgen, leren we detective Marty beter kennen. Er wordt veel aandacht besteed aan zijn gezinssituatie, zijn korte lontje en zijn maîtresse. We zien hoe hij vreemdgaat, liegt en manipuleert. Het begin van de serie focust zich vooral op de twee hoofdpersonen en niet op de moord die jaren geleden is gepleegd en 'opgelost' door het detectiveduo. Pas in aflevering 3 ontdekt het tweetal de eerste verdachte. Wat daarnaast opvalt aan de personages is hun menselijkheid, van meet af aan worden hun tekortkomingen benadrukt. Rust is een melancholische alcoholist met belabberde sociale vaardigheden. Marty is een overspel plegende charmeur die er een dubbele moraal op na houdt. Ze staan in schril contrast met de machoheld die opgevoerd wordt in bijvoorbeeld *NCIS*, de onhandige maar lieve nerd in *CSI* of de sterke vrouw in *Cold Case*. De meeste onderzoeksteams in Amerikaanse misdaadseries zijn erg divers en bestaan uit stereotypen. Rust en Marty zijn met zijn tweeën, en daarom bij voorbaat minder divers dan de grotere teams in andere series. In zekere mate bevestigen zij ook een soort stereotype: dat van de melancholische alcoholist en het alfamannetje dat vreemdgaat. Ze hebben problemen, zwakke plekken, ze doen stomme dingen. In geen enkel opzicht zijn ze eendimensionale karakters te noemen.

Wat tevens opvalt bij het beschrijven van de twee karakters, is dat ze in bepaalde zin tegenpolen van elkaar zijn. Marty lijkt de stereotype Amerikaanse held, Rust de stereotype getormenteerde Europese held. Deze samensmelting van culturen lijkt veelzeggend over *True Detective*. Zoals later in dit onderzoek zal blijken is *True Detective* inderdaad een samenvoegsel uit twee continenten. Het

²⁰ Bordwell, D. & Thomson, K. (2010): 119.

²¹ *True Detective*. Fukunaga, Cary (2014) Verenigde Staten: HBO. Aflevering 1, The Long Bright Dark

²² *True Detective*. Fukunaga, Cary (2014) Verenigde Staten: HBO. Aflevering 1, The Long Bright Dark

heeft aspecten van Europese misdaadseries maar blijft tegelijkertijd vasthouden aan typisch Amerikaanse aspecten. Deze tweedeling is ook terug te vinden in de twee hoofdpersonages, Rust representeert de typische Europese detective en Marty de typische Amerikaanse.

Resultaten

De twee hoofdpersonen zijn geen typische helden, ze zijn niet perfect maar nog steeds erg moedig en slim. Ze belichamen twee verschillende culturen, Rust vertegenwoordigt de Europese held en Marty de Amerikaanse. Daarnaast wordt er opvallend veel aandacht besteed aan hun minder perfecte eigenschappen. Ze zijn allesbehalve platte personages.

Het uitsmeren van een moord over een seizoen geeft ruimte voor andere zaken, onder andere het minder perfecte leven van de twee 'helden'. Dit leidt tot verschillende plotlijnen, ver uitgediepte personages en een gedetailleerd onderzoek naar de daders. Er wordt opvallend veel gebruik gemaakt van *flashbacks*, vooral in de eerste afleveringen van het seizoen. Dit zorgt, in het begin, voor een tweedeling in het plot: we zien het verleden zich afspelen tegelijk met het heden. Dit alles speelt zich af in de *outskirts* van een Amerikaans dorpje.

Als we al deze verschillen tussen *True Detective* en oudere Amerikaanse misdaadseries op een rijtje zetten, vallen een aantal dingen op. Het trefwoord bij de eerdere Amerikaanse misdaadseries was 'flitsend', bij *True Detective* is dit niet het geval. Het plot verloopt trager en dit maakt dat er meer ruimte is voor details dan bij oudere Amerikaanse misdaadseries, die zich vooral richten op het 'whoizzit' moment. De setting van dit alles is compleet tegenovergesteld aan de 'traditionele' locaties van Amerikaanse misdaadseries: een verlaten dorp in plaats van een drukke stad. Al met al zou je kunnen zeggen dat er meer rust en ruimte is voor alles: de karakters van de detectives zelf, hoe zij moorden oplossen en het decor waartegen zich dit alles afspeelt.

Het simplistische gevoel van goed en kwaad uit eerdere Amerikaanse misdaadseries wordt aan de kaak gesteld. Op een *film noir* wijze is aan het eind de zaak wel opgelost, maar toch blijft het einde onbevredigend. De moordenaar is gepakt maar tegelijkertijd worden er nieuwe vragen opgeworpen en blijven onbeantwoord.

The Killing

In de voorgaande twee hoofdstukken heb ik de conclusie getrokken dat *True Detective* in sommige opzichten inderdaad afwijkt van andere Amerikaanse misdaadseries. In dit laatste hoofdstuk zal ik proberen te verantwoorden waar deze veranderingen vandaan zijn gekomen.

De Scandinavische misdaadserie is begonnen aan een opmars de laatste jaren, zowel binnen als buiten Europa. De misdaad series, films en boeken van onze noorderburen worden steeds populairder.²³ Op een paar cruciale punten wijkt dit Scandinavische misdaadgenre af van wat wij gewend zijn te kijken uit de Verenigde staten.

De Deense misdaadserie *The Killing* (2007) werd uitgezonden in meer dan 120 landen²⁴ en heeft de Scandinavische misdaadserie op de kaart gezet voor de rest van de wereld. Na het kijken van de serie vallen inderdaad een aantal dingen op zijn plek. In dit laatste hoofdstuk zal ik wederom de aspecten die waardevol waren in het onderzoek naar de verschillen tussen *True Detective* en oudere Amerikaanse misdaadseries analyseren, maar nu met betrekking tot de Deense serie *The Killing*.

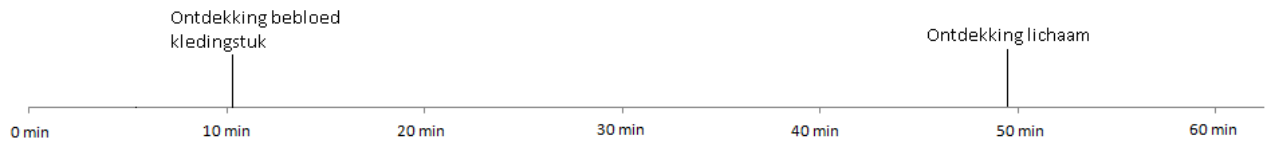
Narratieve structuur

De narratieve structuur van *True Detective* lijkt sterk op die van *The Killing*. In plaats van één moord per aflevering, zoals de norm is in eerdere Amerikaanse misdaadseries, wordt één moord 'uitgesmeerd' over een aantal afleveringen, in het geval van zowel *The Killing* als *True Detective* over een heel seizoen. In de eerste aflevering wordt vooral een situatie geschetst. De hoofdpersoon is een vrouwelijke detective die op het punt staat te verhuizen. Desondanks kan ze een nieuwe, interessante zaak niet zomaar laten glippen, mede omdat ze wordt verleid te blijven door haar baas. Tegelijkertijd zijn er burgemeestersverkiezingen, waarbij veel aandacht wordt besteed aan een van de kandidaten. In bijna de gehele eerste aflevering is er nog geen lichaam gevonden. Het allereerste shot is dat van een meisje in de bossen, ze is gewond. Ze is maar kort in beeld, daarna begint de situatieschets van de context en de protagonist. De eerste aanwijzing die wijst op een moord komt na 10 minuten, wanneer er een bebloed kledingstukje en wat spullen worden gevonden bij de bossen. De spullen leiden naar de familie van wat later duidelijk zal worden dat het slachtoffer is. Veel tijd wordt besteed aan het in beeld brengen van de familie. Ze zijn hun huis aan het verbouwen, met een speciale eigen verdieping voor Nanna, wat de onthulling dat Nanna vermoord is extra pijnlijk maakt voor de kijker. Het lijk van het meisje wordt pas in de laatste minuten van de eerste aflevering, in minuut 48, gevonden.

²³ Forshow, B. (2013) *Nordic noir: the pocket essential guide to Scandinavian crime fiction, film & tv*. Harpenden : Pocket Essentials: 9.

²⁴ IMDb (2015) *Forbrydelsen/The Killing (2007)* <http://www.imdb.com/title/tt0826760/combined> (5-1-15)

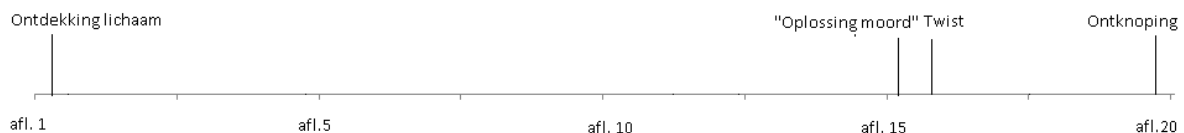
De aflevering ziet er als volgt uit:

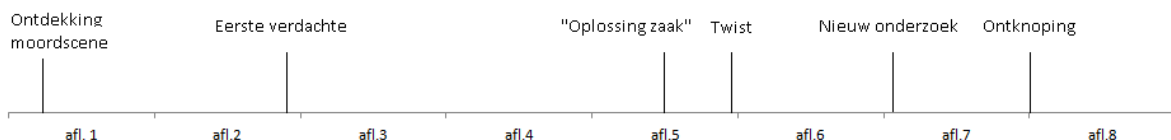
Deze lijn past perfect in de lijn van de eerste aflevering van het eerste seizoen van *True Detective*, die in het vorige hoofdstuk te vinden is, met als enige afwijking dat het lichaam in *The Killing* aan het eind van de aflevering gevonden wordt in plaats van aan het begin.

In de hierop volgende afleveringen blijft het onderzoek traag verlopen, de overgebleven minuten worden opgevuld door het leven van de vrienden en familie van het slachtoffer, de burgemeester en de detectives zelf. De rest van het seizoen blijft deze verschillende naast elkaar lopende plotlijnen volgen, ze komen uiteindelijk samen in de ontknoping. We zien de detectives Lund en Meyer, we zien Troels en zijn burgemeesterscampagne en we zien de ouders van de vermoordde Nanna steeds veranderen in hun eigen leefwereld. Door het seizoen heen lijken deze dingen gescheiden, maar aan het eind wordt duidelijk dat alles met elkaar verweven is en snapt de kijker waarom er zo veel aandacht besteed werd aan deze zijpersonages.

Wanneer we de narratieve structuur van het hele seizoen van *The Killing* nemen, is de overeenkomst met *True Detective* nog duidelijker te zien. Dezelfde lijn over het tijdsbestek van een heel seizoen ziet er als volgt uit:

Ter vergelijking is hier nogmaals de lijn uit hoofdstuk 1, betreft het eerste seizoen van *True Detective* geplaatst.

Duidelijk mag zijn dat de narratieve structuur van *True Detective* op zijn minst losjes is gebaseerd op de narratieve structuur van Scandinavische misdaadseries zoals *The Killing*. Vooral treffend is de "oplossing zaak" die niet voor niets tussen aanhalingstekens staat. In beide series komt er een

moment waarop de politie denkt dat de moord is opgelost en de dader is gepakt, wat echter niet het geval is. De detectives gaan, in de traditie van de *film noir*, op eigen houtje op onderzoek uit en ontdekken dat er veel meer aan ten grondslag ligt dan iedereen denkt. Deze plot twist volgt in beide gevallen tot een spannende climax.²⁵

Er zijn echter ook verschillen. Beide series hebben meerdere plotlijnen: *True Detective* heeft de oplossing van de moord (in flashback en in real time), de gezinssituatie van Marty en het alcoholprobleem van Rust. *The Killing* heeft de oplossing van de moord, de gezinssituatie van Lund, de verkiezingscampagne van Troels en het verwerk van het verdriet van de familie van het slachtoffer. Tot zover zijn de twee series makkelijk met elkaar te vergelijken, maar in *The Killing* leiden al deze verschillende plotlijnen tot een enkele climax. In *True Detective* is de opbouw naar de climax ongeveer hetzelfde, maar het hoogtepunt blijft het uiteindelijk te pakken krijgen van de daders, daar heeft Marty's gezinssituatie of Rust's alcoholprobleem weinig mee van doen. Aan het eind van het eerste seizoen van *The Killing* is de dader gepakt, hoewel er veel vragen onbeantwoord blijven en de kijker met een gevoel van onbehagen blijft zitten. Het einde van *True Detective* gebruikt datzelfde principe.

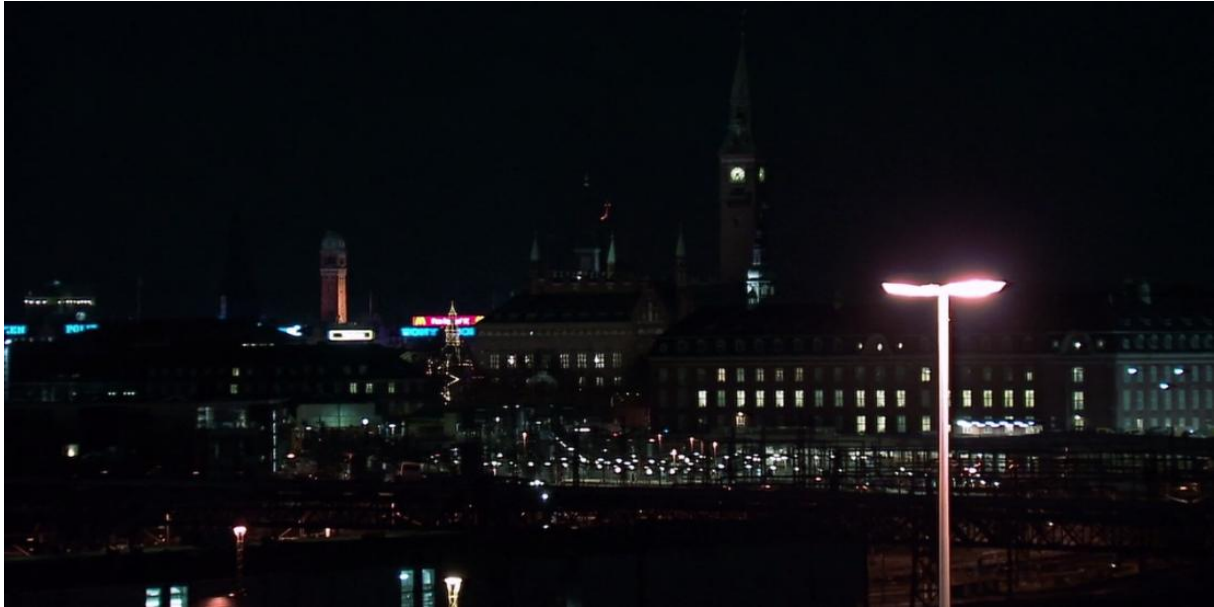
Mise-en-scène

The Killing speelt zich geheel af in de Deense hoofdstad Kopenhagen. Hoewel dit de grootste en drukste stad is in Denemarken, is dit moeilijk te vergelijken met Amerikaanse steden zoals New York met een inwoneraantal van maar liefst 19.746.227. Voor Deense begrippen is Kopenhagen een grote stad met een populatie van 569.557,²⁶ maar dit staat in schril contrast met de dichtbevolkte steden in de Verenigde Staten.²⁷ Wanneer je Kopenhagen op een spectrum moet plaatsen met aan de ene kant New York (*CSI*) en aan de andere kant Louisiana (*True Detective*), bevindt het zich ergens in het midden. Beide steden aan weerszijde van het spectrum zijn namelijk Amerikaanse steden. De V.S. is een enorm land met enorme contrasten. Waar de locatie van deze oudere misdaadseries en *True Detective* elkaars tegenpolen waren, bevindt de locatie waar *The Killing* zich afspeelt zich in het midden van de twee uitersten.

²⁵ Bordwell, D. & Thompson, K. (2010): 329.

²⁶ Europa Nu (2014) *EU-lidstaten gesorteerd op aantal inwoners*. http://www.europa-nu.nl/id/vhc6ksyiqqzz/eu_lidstaten_gesorteerd_op_aantal (5-1-15)

²⁷ United States Census Bureau (2014) *Population Estimates*. <http://www.census.gov/popest/about/terms.html>. (5-1-15)

Forbrydelsen/The Killing. Svestrup, S. (2007) Kopenhagen: DR. Aflevering 1.

Hoewel het vergelijken van de locaties problematisch is, blijkt dat de sfeer die de serie uitstraalt makkelijker vergelijkbaar is. De couleur locale in *The Killing* is namelijk, net als in *True Detective*, grauw. Dit heeft de stad een sombere sfeer, zoals te zien is in bovenstaande afbeelding. Vergelijkbaar met de sfeer die gecreëerd wordt bij *True Detective*. Deze *film noir feeling* contrasteert hevig met de *flashy* beelden uit bijvoorbeeld *NCIS* of *CSI*. Het geeft de serie een mysterieus en melancholisch gevoel, net als in *True Detective*.

Het eerste dat opvalt bij een analyse van de personages van *The Killing*, is dat de protagonist een vrouw is. Bij Amerikaanse misdaadseries is dit zeer ongewoon, terwijl in Europese discours hier veel meer voorbeelden van te vinden zijn. Britse misdaadseries *Agatha Christie's Marple* en *Miss Fisher's Murder Mysteries* bijvoorbeeld hebben een vrouwelijke protagonist en zijn erg populair.

Sara Lund is in bepaalde zin een 'typische' detective. Ze is een workaholic, niet altijd even gevoelig en op de een of andere manier ziet zij de belangrijke details die de rest over het hoofd ziet. Ze volgt haar eigen instinct, heeft een sterke wil en is sceptisch over alles. Alles moet wijken voor haar werk, zo ook haar privé leven. In deze zin past ook zij perfect in het straatje van de *film noir* personages. Haar partner Jan Meyer blijft in de eerste afleveringen op de achtergrond, het enige wat de kijker van hem te weten komt is dat hij een grote mond heeft en zich niet altijd aan de regels houdt. Hoewel ze een team zijn vervult Meyer duidelijk een ondersteunende rol en is Lund het hoofdpersonage, over haar achtergrond komen we dan ook het meest te weten. Ook later in de serie blijft Meyer een meer ondersteunende rol vervullen. Hij is impulsief maar heeft ook een goed hart, ook al doet hij niet altijd alles volgens het boekje. Naast de twee detectives spelen er een aantal andere personages een grote rol: Troels, de man met een sterk moreel kompas die verkiesbaar is als burgemeester van

Kopenhagen, en Pernille en Theis, de ouders van het slachtoffer.

Al deze personages worden uitgediept, zo zien we het privéleven van politicus Troels, de rauwe emoties waarmee Pernille en Theis kampen na het verlies van hun dochter en Lund's privéleven, dat vaak in de knoop komt met haar drukke baan als detective.²⁸

Tot op zekere hoogte is dit alles vergelijkbaar met *True Detective*; de personages zijn alles behalve plat. We zien hun zwakke plekken, er wordt veel aandacht gelegd op het lijden en omgaan met verlies, we zien ook hun sterke punten, de fouten die ze maken in hun privéleven etc. De detectives zijn doorzetters, niet bang om buiten hun boekje te werken en hebben alles over voor rechtvaardigheid. De klassieke '*hard boiled*' *film noir* detectives in *The Killing* en *True Detective* lijken niet op de platte personages uit andere Amerikaanse misdaadseries.

Resultaten

De twee detectives, Lund en Meyer, worden redelijk ver uitgediept, waar de nadruk duidelijk ligt op Sara Lund. Er valt te beargumenteren dat zij het hoofdpersonage is en Meyer, de andere detective, een bijpersonage net zoals Troels, Pernille en Theis. Deze drie zijn ook belangrijk voor het plot, vooral wanneer het eind van het seizoen, en de ontknoping, nadert. Geen van de personages zijn het prototype "held". De representatie van de detectives in *True Detective* lijken op die van *The Killing*, ze worden gerepresenteerd als klassieke '*hard boiled*' *film noir* detectives.

Slechts een moordzaak wordt opgelost in het eerste seizoen. Het onderzoek van deze moord verloopt eerst traag, maar gaat daarna steeds sneller en door middel van een plot twist komt het tot een onverwachts einde. Naast de belangrijkste plotlijn: het onderzoek naar de moord van Nanna, zien we meer plotlijnen naast elkaar. Uiteindelijk komen zij samen tot één grote, onverwachtse climax. Dit alles speelt zich af in de Deense hoofdstad Kopenhagen. De couleur locale is grijs, wat bijdraagt aan de melancholische sfeer van de serie. Al met al is dit vergelijkbaar met wat we hebben gezien in *True Detective*.

²⁸ *Forbrydelsen/The Killing*. Sveistrup, S. (2007) Kopenhagen: DR.

Conclusie

True Detective wijkt af van oudere Amerikaanse misdaadseries. Deze afwijkingen zijn losjes gebaseerd op Scandinavische misdaadseries zoals *The Killing*. Dit komt overeen met mijn hypothese aan het begin van mijn onderzoek; ik verwachtte dat er verschillen zouden zijn en dat die ergens toe te herleiden zijn.

Vergeleken met oudere populaire Amerikaanse misdaadseries zijn de personages in *True Detective* verder uitgediept. Rust representeert de melancholische Europese detective, Marty de macho stoere Amerikaanse detective. Beide zijn 'hard boiled', workaholics, sceptisch en moraalridders, net als de detectives in *The Killing* en klassieke *film noir* films.

De locatie waar zich dit alles afspeelt is anders: een rustig Amerikaans dorpje in plaats van een drukke Amerikaanse stad. Er wordt veel op locatie gefilmd en de nadruk ligt op verlaten stoffige vlaktes en oude vervallen gebouwen. Het kleurenschema van *True Detective* is grijs groen. Dit geeft de serie een sombere sfeer die ook terug te vinden is in *The Killing*.

De belangrijkste van deze verschillen is de narratieve structuur; het uitsmeren van een moord over een seizoen. Het heeft als gevolg dat er meer ruimte wordt gecreëerd voor verschillende dingen: het uitwerken van meerdere plotlijnen, het uitdiepen van de hoofd- en andere personages en meer aandacht voor de omgeving. Al deze verschillen ten opzichte van oudere Amerikaanse misdaadseries zijn te herleiden tot de narratieve structuur, die maakt het mogelijk dat er ruimte is voor al deze zaken.

In grote lijnen lijkt *True Detective* op *The Killing*, maar er zijn ook een aantal verschillen. Hoewel er in beide gevallen verschillende plotlijnen naast elkaar bestaan, komen deze in *True Detective* niet samen tot een grote climax. De personages zijn anders, wat ook kan komen door de poging om aantrekkelijk te zijn voor twee markten, Rust voor de Europese en Marty voor de Amerikaanse. De serie is een samenvoegsel uit twee continenten; het adapteert aspecten van Scandinavische misdaadseries (zoals *The Killing*) en blijft tegelijkertijd vasthouden aan typisch Amerikaanse aspecten die we gewend zijn van bijvoorbeeld *CSI*.

Al met al is de belangrijkste observatie dat *True Detective*, wat betreft narratieve structuur, veel lijkt op *The Killing*, waardoor het zich onderscheidt van oudere Amerikaanse misdaadseries.

Zoals ik aan het begin van dit onderzoek duidelijk heb proberen te maken is dit onderzoek niet alleszeggend. Ik heb slechts bepaalde aspecten uitgelicht die voor dit specifieke onderzoek belangrijk bleken, dit laat meer dan genoeg ruimte over voor verder onderzoek. Daarnaast zal binnenkort het tweede seizoen van *True Detective* uitkomen, het lijkt me interessant te kijken wat er veranderd is ten opzichte van seizoen een, en waar deze veranderingen vandaan kunnen komen.

Bibliografie

Allen, M (2007) *Reading CSI: Crime TV under the microscope*. Reading Contemporary Television. London: I.B. Tauris

Bordwell, D. & Thomson, K. (2010) *Film Art, An Introduction*. ninth edition: University of Wisconsin

CSI: Las Vegas. Zuiker, Anthony E. (2000) Verenigde Staten: King World Production & CBS Television Distribution

Delamater, J & Prigozy, R. (1998) *The Detective in American Fiction, Film and Television*. Westport, Conn [etc.] : Greenwood Press.

Delamater, J. H. & Prigozy, R. (1997) *Theory and practice of classic detective fiction*. Westport, Conn [etc.] : Greenwood Press.

Europa Nu (2014) *EU-lidstaten gesorteerd op aantal inwoners*. http://www.europa-nu.nl/id/vhc6ksyiqqzz/eu_lidstaten_gesorteerd_op_aantal (5-1-15)

Forshow, B. (2013) *Nordic noir: the pocket essential guide to Scandinavian crime fiction, film & tv*. Harpenden : Pocket Essentials.

Macleod, A (2014) *Counter-Images of Security and Insecurity in the Post 9/11 Era: The Murky Politics of Security and Securitization in the Film Minority Report and the TV Series Forbrydelsen (The Killing)*: Université de Quebec à Montreal

Series

CSI. Zuiker A.E. (2000) V.S.: Jerry Bruckheimer Television, Alliance Atlantis, CBS Productions, CBS Paramount, CBS Television Studios.

Forbrydelsen/The Killing. Sveistrup, S. (2007) Kopenhagen: DR.

NCIS. Bellisario, D.P. (2003) V.S.: Belisarius Productions, Paramount Network Television, CBS Paramount Network Television, CBS Television Studios.

True Detective. Fukunaga, Cary (2014) Verenigde Staten: HBO.

Digitale bronnen

De TV gids Nederland, alle programma's. <http://www.tvgids.nl/> (8 februari 2015)

IMDb (2015) *Forbrydelsen/The Killing (2007)* <http://www.imdb.com/title/tt0826760/combined> (5-1-15)

Rich28 (2014) *IMDb True Detective (2014-)* <http://www.imdb.com/title/tt2356777/> (5-1-2015)

United States Census Bureau (2014) *Population Estimates*.
<http://www.census.gov/popest/about/terms.html>. (5-1-15)